

УДК 339.13.027

UDC 339.13.027

ВПЛИВ ЧИННИКІВ НА РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Невмержицький В.М., Київська державна академія водного транспорту імені гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного, Київ, Україна

INFLUENCE FACTORS ON DEVELOPMENT INNOVATION-INVESTMENT POTENTIAL OF THE ENTERPRISE

Nevmerzhitskiy V.N., Kyiv State Maritime Academy named after hetman Petro Konashevich-Sahaydachniy, Kyiv, Ukraine

ВЛИЯНИЕ ФАКТОРОВ НА РАЗВИТИЕ ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННОГО ПОТЕНЦИАЛА ПРЕДПРИЯТИЯ

Невмержицкий В.Н., Киевская государственная академия водного транспорта имени гетмана Петра Конашевича-Сагайдачного, Киев, Украина

Постановка проблеми. Важливою передумовою підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки та національної безпеки держави є формування інноваційної моделі розвитку. Розробка і впровадження тієї чи іншої інноваційної політики багато в чому залежить від можливостей підприємства [11].

Розвиток вітчизняних підприємств визначається особливостями функціонування та реалізації їх інноваційного потенціалу, що вимагає підвищення обґрунтованості розробки відповідних рішень для забезпечення сталого інноваційного розвитку [2].

Якщо безперервно та ефективно функціонуючі інвестиційно-інноваційні процеси стають пріоритетними в державній політиці, то вони здатні забезпечити конкурентні переваги для підприємств вже у найближчій перспективі [3].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На даний час в економічній літературі існують різні підходи до визначення чинників впливу на інноваційний потенціал та інноваційно-інвестиційний потенціал підприємства [1-3].

Одним із основних напрямків підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства є реалізація та розвиток його інноваційно-інвестиційного потенціалу. При цьому необхідно враховувати не лише вплив складових елементів потенціалу підприємств, але й фактори, що визначають розвиток інноваційно-інвестиційного потенціалу, тому метою даної роботи є дослідження факторів, чинників, що впливають на інвестиційний та інноваційний потенціал підприємства (табл. 1).

Таблиця 1 – Чинники впливу на інноваційний потенціал підприємства

Ознака	Автор	Чинники впливу на інноваційний потенціал
За рівнем впливу	І.М. Лицур, Ю.В. Лимич [5]	До внутрішніх факторів відноситься наявність сприятливих економічних, організаційних, психологічних, кадрових і технічних умов для інновацій. Зовнішні фактори, пов'язані з: - розвиненістю ринкових відносин; - станом фінансово-економічної системи країни; - соціально-економічними і політичними факторами; - наявністю або відсутністю сприятливого інноваційного клімату та підтримки з боку держави; - позиціонуванням підприємства в галузі; - характеристиками самої галузі; - розвиненістю інфраструктури місця розташування підприємства.
	І.В. Родіонова [2]	Мікроекономічні фактори впливу на рівень інноваційного потенціалу: Фінансові: - наявність власних фінансових ресурсів; - платоспроможність підприємства; - репутація підприємства перед кредитними установами;

Ознака	Автор	Чинники впливу на інноваційний потенціал
		<ul style="list-style-type: none"> - інноваційна спрямованість інвестицій; - заходи щодо фінансування інноваційного стимулювання та підвищення кваліфікації персоналу; - заходи щодо пошуку можливостей залучення зовнішніх джерел для інвестування інноваційних проектів. <p>Інформаційні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - інформаційна підтримка на базі сучасних інформаційних технологій; - наявність сучасного програмного забезпечення; - рівень використання інформаційних ресурсів підприємства; - тривалість процесу обробки вхідної інформації; - ефективність використання ЕОМ; - використання інформаційних технологій в управлінні та проектуванні виробництва; - відкритість необхідного доступу до інформації для кожного працівника. <p>Трансферно-технологічні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - розробка технологічних новацій, виробництво інноваційної продукції та її просування на ринку, обмін передовими технологіями; - кількість, обсяг доступних технологічних ресурсів; - кількість, обсяг впроваджених у виробництво технологічних процесів; - ефективність використання трансферно-технологічної політики. <p>Наукові:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наявність та рівень наукової бази на підприємстві; - проведення комплексу науково-дослідних робіт; - впровадження у виробництво наукових розробок та досягнень; - рівень наукової обізнаності працівників; - кількість працівників, зайнятих у науково-дослідному відділі підприємства; - обсяг витрат на наукові розробки та дослідження. <p>Виробничі:</p> <ul style="list-style-type: none"> - стан основних засобів, їх фізичний та моральний знос; - інтенсивність оновлення обладнання та продукції; - наявність сучасного устаткування; - наявність передових технологій; - максимальне використання можливостей існуючої технології щодо розвитку продукту та диверсифікації виробництва; - інтенсивність оновлення технологій; - тривалість процесу освоєння нової продукції. <p>Кадрові:</p> <ul style="list-style-type: none"> - забезпечення безперервного навчання менеджерів та спеціалістів; - опір інноваціям з боку працівників; - наявність кадрів високої кваліфікації; - можливість творчої самореалізації працівників; - заохочення ініціативності щодо створення інноваційної продукції; - стиль керівництва, кваліфікація та здібності менеджерів.
За характером результативності впливу	О.Я. Ігнатенко [6]	<p>Стримуючі чинники впровадження інновацій на підприємстві:</p> <ul style="list-style-type: none"> - економічні – недостатня фінансова підтримка держави; нестача власних коштів; великі витрати на нововведення; тривалий термін окупності нововведень; нерозвиненість фінансового ринку і неготовність капіталу до широкого інвестування в інноваційну сферу; складність залучення сторонніх фінансових ресурсів через низьку привабливість української промисловості для інвестування; невизначеність термінів інноваційного процесу; високий економічний ризик; низький платоспроможний попит; - виробничі – брак інформації про ринки збуту; брак інформації про нові технології; несприйнятливність підприємств до нововведень; відсутність можливостей для кооперації з іншими підприємствами та науковими організаціями; відсутність кваліфікованого управління інноваційними процесами, спрямованого на отримання конкурентних переваг; - правові – недосконалість інструментів правового регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності; відсутність оптимального рівня оподаткування.

Ознака	Автор	Чинники впливу на інноваційний потенціал
	О. Ящук, Н. Миськова [7]	<p>Групи стримуючих факторів:</p> <ul style="list-style-type: none"> • економічні - нестача коштів для фінансування; великі витрати на нововведення; тривалий термін окупності нововведень; складність залучення сторонніх фінансових ресурсів; високий економічний ризик; • виробничі - брак інформації про ринки збуту та нові технології; несприйнятливність підприємств до нововведень; відсутність кваліфікованого управління інноваційними процесами; • правові - недосконалість інструментів правового регулювання інноваційної діяльності; відсутність оптимального рівня оподаткування. <p>такі гальмівні фактори інноваційного розвитку підприємств:</p> <ul style="list-style-type: none"> • низька інвестиційна активність вітчизняних та зарубіжних інвесторів; • низький рівень державного фінансування інноваційного розвитку та недостатність власних коштів підприємств; послаблення взаємозв'язків науки та виробництва; • недосконалість податкового законодавства.
За місцем впливу	О. Кузьмін [8]	<ul style="list-style-type: none"> • Законодавчі - формують правову основу інноваційного розвитку підприємств в Україні на основі системи законних та підзаконних актів, вони визначають механізми здійснення інноваційної діяльності, розвитку і поширення інновацій, проведення реформ промисловості із застосуванням інновацій у виробництві та управлінні тощо. • Політичні - здійснюють вплив на конкурентне середовище промисловості, впливають на політичні погляди людей, які знаходять своє вираження у діяльності та прийнятті управлінських рішень щодо інноваційного розвитку промисловості. • Організаційно-управлінські - здійснюють вплив через інституційно-управлінські та інституційно-організаційні зміни в інноваційній сфері, Управлінські фактори характеризують структуру та ефективність системи управління промисловістю та інноваційною діяльністю промислових підприємств. • Фінансово-економічні - визначають особливості здійснення інноваційної діяльності підприємств з позицій грошово-кредитних, бюджетно-податкових, амортизаційних важелів інноваційного розвитку. До таких варто віднести податкові пільги для підприємств; банківське кредитування; страхування інноваційних ризиків; функціонування фінансово-промислових груп. • Техніко-технологічні - здійснюють вплив на технічні та технологічні сторони інноваційної діяльності промислових підприємств. • Соціальні - відділяють вплив соціальних наслідків інноваційного розвитку. Дані фактори впливають, з одного боку, на ринок робочої сили, на споживачів інноваційної промислової продукції та попит на неї, умови праці, що призводять до інноваційного розвитку промисловості, з іншого - на зняття соціальної напруги в суспільстві. • Екологічні - визначають вплив інноваційних продуктів на довкілля в процесі інноваційної діяльності підприємств. До цієї групи потрібно віднести: інноваційне обладнання очисних споруд, застосування альтернативних джерел енергії, ведення виробничих процесів із дотриманням екологічних стандартів, утилізацію відходів виробництва тощо. • Гуманітарні - впливають на інноваційний розвиток через ступінь освіченості населення, рівень знань і науки в країні. • Інформаційні - визначають особливості інноваційного розвитку підприємств на основі використання інформаційних ресурсів. Група інформаційних факторів включає відомості про інноваційні розробки, інформацію про інвестиційні та інноваційні програми і проекти.

У табл. 2 представлені досліджені існуючі підходи різних авторів до визначення чинників, які здійснюють вплив на інноваційно-інвестиційний потенціал підприємства, за двома основними класифікаційними ознаками:

- за рівнем впливу (внутрішні та зовнішні);
- за характером результативності впливу (позитивні (стимулюючі) і негативні (гальмуючі)).

Таблиця 2 – Чинники впливу на інноваційно-інвестиційний потенціал підприємства

Ознака	Автор	Чинники впливу на інноваційно-інвестиційний потенціал
За рівнем впливу	Л.В. Стрижеус, Б.М. Оксентюк [3]	<p>Внутрішні чинники:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) оновлення продукції, підвищення її техніко-експлуатаційного рівня, з метою підвищення конкурентоспроможності на ринку; 2) підвищення активності міжнародного науково-технічного співробітництва, вихід на світовий ринок; 3) швидке освоєння і масове поширення результатів наукових досліджень і технічних розробок; 4) збереження кадрового потенціалу, до складу якого входять досвідний та інженерно-технічний персонал, також недопущення відходу найбільш кваліфікованих кадрів у сфери діяльності, мало пов'язані з інноваційною діяльністю. <p>Зовнішні чинники:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ресурсно-сировинні (середньозважена забезпеченість балансовими запасами основних видів природних ресурсів); 2) виробничі (сукупний результат господарської діяльності в регіоні); 3) споживчі (сукупна купівельна спроможність населення регіону); 4) інфраструктурні (економіко-географічне положення регіону і його інфраструктурна облаштованість); 5) інтелектуальні (освітній рівень населення); 6) інституціональні (ступінь розвитку провідних інститутів ринкової економіки); 7) інноваційні (рівень впровадження досягнень науково-технічного прогресу в регіоні).
	Г.С. Макарова [9]	<p>Внутрішні чинники:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідження стану функціонування будівельного підприємства. 2. Ідентифікація внутрішніх факторів впливу на економічний потенціал підприємства. 3. Виділення безпосередніх внутрішніх факторів впливу на конкретні субпотенціали економічного потенціалу підприємства. 4. Оцінка сформованого стану субпотенціалів економічного потенціалу підприємства на основі внутрішніх факторів. 5. Оцінка сформованого стану економічного потенціалу підприємства на основі внутрішніх факторів. <p>Зовнішні чинники:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дослідження зовнішнього середовища існування підприємства. 2. Ідентифікація зовнішніх факторів впливу на економічний потенціал підприємства. 3. Виділення безпосередніх зовнішніх факторів впливу на конкретні субпотенціали економічного потенціалу підприємства. 4. Побудова схеми впливу зовнішніх факторів на субпотенціали економічного потенціалу підприємства. 5. Оцінка впливу зовнішніх факторів на субпотенціали економічного потенціалу підприємства за допомогою кореляційного аналізу.
	Є.А. Шара [1]	<p>Сукупні фактори, що впливають на інноваційно-інвестиційний потенціал:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ефективність проведеної регіональної економічної і соціальної політики; 2) інвестиційна та інноваційна привабливість регіону; 3) ступінь розвитку провідних інститутів ринкової інфраструктури (інвестиційної, банківської, страхової, торговельної); 4) наявність системи фінансування наукових розробок та венчурних фондів; 5) умови існуючої податкової системи, в т.ч. наявність податкових пільг і можливість отримання інвестиційних податкових кредитів; 6) рівень інвестиційного та інноваційного ризику в регіоні; 7) умови для залучення іноземних інвестицій; 8) розвиненість матеріальної та науково-технічної бази; 9) нормативно-законодавчі умови в регіоні, в т.ч. обмеження антимонопольного, патентно-ліцензійного законодавства; 10) наявність і умови системи державної підтримки інвестиційної та інноваційної діяльності; 11) трудовий та інтелектуальний потенціал регіону та наявність кваліфікованих кадрів; 12) фінансовий потенціал регіону, прибутковість і рентабельність його підприємств, прибутковість бюджету території.

Ознака	Автор	Чинники впливу на інноваційно-інвестиційний потенціал
За характером результативності впливу	І.М. Крейдич, О.С. Наконечна, К.М. Швець [10]	<p>Чинники, що стримують розвиток інноваційно-інвестиційного потенціалу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техніко-економічні: Відсутність джерел фінансування слабкість матеріально-технічної та наукової бази, високий економічний ризик, відсутність попиту на продукцію, застаріла техніка та технологія, низький науково-технічний потенціал держави, регіону. 2. Організаційно-управлінські: Сталі організаційні структури, надмірна централізація, відсутність інноваційної стратегії, орієнтація на усталені ринки, недостатність міжнародного науково-технічного співробітництва. 3. Соціально-психологічні: Опір змінам, зміна стереотипів, страх невизначеності, низький професійний статус інноватора, вплив наукових кадрів. 4. Інформаційно-комунікативні: Недостатня інформація про інновації, джерела їх розроблення та розповсюдження, недостатній обмін інформацією для управління інноваціями, замкнутість і обмеженість міжгалузевих зв'язків. 5. Правові: Недосконалість законодавчої бази з питань інноваційної діяльності, охорони інтелектуальної власності. <p>Чинники, що сприяють розвитку інноваційно-інвестиційного потенціалу:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Техніко-економічні: Наявність необхідного наукового потенціалу, технічної бази, фінансових ресурсів, розвиток конкуренції та скорочення тривалості життєвого циклу наукоємних товарів, державна підтримка інноваційної діяльності. 2. Організаційно-управлінські: Гнучкість організаційних структур, демократичний стиль управління, децентралізація, міжнародна науково-технічна кооперація, створення інноваційної інфраструктури. 3. Соціально-психологічні: Сприйнятливості до змін, нововведень, моральна та матеріальна винагорода, можливість самореалізації. 4. Інформаційно-комунікативні: Можливість швидко одержувати необхідну інформацію, правильний вибір інформаційних каналів, придбання ліцензій, патентів, ноу-хау, розширення горизонтальних потоків інформації. 5. Правові: Законодавчі заходи, що заохочують інноваційну діяльність.

Висновки. Інвестиційно-інноваційні процеси в Україні протікають у системі складних економічних явищ і трансформаційних перетворень. На них впливають як зовнішні, так і внутрішні чинники, крім того, необхідно врахувати багато чинників, які сприяють або протидіють розвитку інноваційних процесів, від яких залежить ефективність і спрямованість їх функціонування. Таким чином, тільки під час детального вивчення кожного з факторів, що впливають на інвестиційно-інноваційний потенціал, можна досягти його сталого інвестиційного та інноваційного розвитку.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

1. Шара Є.А. Особливості функціонування інвестиційного та інноваційного секторів в умовах кризи (регіональний аспект) / Є.А. Шара // Україна на шляху соціально-економічних перетворень в умовах глобалізації: зб. наук. статей [за матер. IX Міжнар. наук.-практ. конф.]. – Кіровоград: КНТУ, 2009. – Вип. 8. – С. 372-375.
2. Родіонова І.В. Вплив внутрішніх та зовнішніх факторів на рівень інноваційного потенціалу підприємств легкої промисловості. Інвестиції, інновації в економіці. с 175-179.
3. Стрижеус Л.В., Оксентюк Б.М. Специфіка реалізації інвестиційно-інноваційних процесів у регіонах України. Економічні науки. – Серія «Регіональна економіка». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 11 (43). – Луцьк: РВВ Луцького НТУ, 2014, с. 209-216.
4. Тельнов А.С., Попель С.А. Інноваційна діяльність: аналіз чинників впливу на макро-, мезо-, мікроекономічних рівнях. Інноваційна економіка. – 2012. – № 10. – С. 6-13.
5. Лицур І.М., Лимич Ю.В. Чинники формування інноваційно-інвестиційної політики сталого розвитку. Ефективна економіка. № 9, 2013, <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2299>.
6. Ігнатенко О.Я. Стимулювання інноваційного розвитку промислових підприємств [Електронний ресурс] / О.Я. Ігнатенко. – Режим доступу: <http://www.masters.donntu.edu.ua/2008/fem/ignatenko/library/st1.htm>.
7. Ящук О., Миськова Н. Чинники розвитку інноваційного підприємств. http://www.rusnauka.com/6_PNI_2012/Economics/10_102791.doc.htm.
8. Кузьмін О. Фактори інноваційного розвитку підприємств / О. Кузьмін, Т. Кужда. [Електронний ресурс]. - Доступний з http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=11391.

9. Макарова Г.С. Формування економічного потенціалу будівельного підприємства. <http://dspace.nbu.gov.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/48320/14-Makarova.pdf?sequence=1>.
10. Крейдич І.М., Наконечна О.С., Швець К.М. Діагностика впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на процес інноваційно-інвестиційного забезпечення стійкого розвитку промислових підприємств. Електронне видання "Ефективна економіка" № 2, 2013, <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2889>.
11. Чинники інноваційного розвитку підприємства, <http://lektsii.net/2-62728.html>.

REFERENCES

1. Shara Ye.A. Osoblyvosti funktsionuvannya investytsiinoho ta innovatsiinoho sektoriv v umovakh kryzy (rehionalnyi aspekt) / Ye.A. Shara // Ukraina na shliakhu sotsialno-ekonomichnykh peretvoren v umovakh hlobalizatsii: zb. nauk. statei [za mater. IKh Mizhnar. nauk.-prakt. konf.]. – Kirovohrad: KNTU, 2009. – Вуп. 8. – Р. 372-375.
2. Rodionova I.V. Vplyv vnutrishnikh ta zovnishnikh faktoriv na riven innovatsiinoho potentsialu pidpriemstv lehkoi promyslovosti. Investytsii, innovatsii v ekonomitsi. P. 175-179.
3. Stryzheus L.V., Oksentiuk B.M. Spetsyfika realizatsii investytsiino-innovatsiinykh protsesiv u rehionakh ukrainy. Ekonomichni nauky. – Seriya «Rehionalna ekonomika». Zbirnyk naukovykh prats. Lutskiy natsionalnyi tekhnichnyi universytet. Vypusk 11 (43). – Lutsk: RVV Lutskoho NTU, 2014, p. 209-216.
4. Telnov A.S., Popel S.A. Innovatsiina diialnist: analiz chynnykiv vplyvu na makro-, mezo-, mikroekonomichnykh rivniakh. Innovatsiina ekonomika. – 2012. – # 10. – Р. 6-13.
5. Lytsur I.M., Lymych Yu.V. Chynnyky formuvannya innovatsiino-investytsiinoi polityky staloho rozvytku. Efektyvna ekonomika. # 9, 2013, <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2299>.
6. Ihnatenko O.Ya. Stymuliuвання innovatsiinoho rozvytku promyslovykh pidpriemstv [Elektronnyi resurs] / O.Ya. Ihnatenko, <http://www.masters.donntu.edu.ua/2008/fem/ignatenko/library/st1.htm>.
7. Yashchuk O., Myskova N. Chynnyky rozvytok innovatsiinoho pidpriemstv. http://www.rusnauka.com/6_PNI_2012/Economics/10_102791.doc.htm.
8. Kuzmin O. Faktory innovatsiinoho rozvytku pidpriemstv / O. Kuzmin, T. Kuzhda. [Elektronnyi resurs], http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=11391.
9. Макарова Г.С. Формування економічного потенціалу будівельного підприємства. <http://dspace.nbu.gov.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/48320/14-Makarova.pdf?sequence=1>.
10. Крейдич І.М., Наконечна О.С., Шветс К.М. Діагностика впливу зовнішніх та внутрішніх чинників на процес інноваційно-інвестиційного забезпечення стійкого розвитку промислових підприємств. Електронне видання "Ефективна економіка" № 2, 2013, <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2889>.
11. Чинныky innovatsiinoho rozvytku pidpriemstva, <http://lektsii.net/2-62728.html>.

РЕФЕРАТ

Невмержицький В.М. Вплив чинників на розвиток інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємства / В.М. Невмержицький // Економіка та управління на транспорті. – К.: НТУ, 2016. – Вип. 3.

У статті досліджено підходи до визначення чинників, які здійснюють вплив на інноваційний та інноваційно-інвестиційні потенціали підприємства за класифікаційними ознаками.

Об'єкт дослідження - чинники, що впливають на розвиток інноваційно-інвестиційного потенціалу підприємства.

Мета. Одним із основних напрямків підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства є реалізація та розвиток його інноваційно-інвестиційного потенціалу. При цьому необхідно враховувати не лише вплив складових елементів потенціалу підприємств, але й фактори, що визначають розвиток інноваційно-інвестиційного потенціалу, тому метою даної роботи є дослідження факторів, чинників, що впливають на інвестиційний та інноваційний потенціал підприємства.

Результати. Розглянуті підходи різних авторів до визначення чинників, які здійснюють вплив на інноваційний потенціал підприємства за трьома основними класифікаційними ознаками: за рівнем впливу (внутрішні та зовнішні); за характером результативності впливу (позитивні (стимулюючі) і негативні (гальмуючі)); за місцем впливу враховуючі та контролюючі такі чинники можна ефективно контролювати інвестиційно-інноваційний потенціал підприємства.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА, ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА, ВНУТРІШНІ ТА ЗОВНІШНІ ЧИННИКИ ВПЛИВУ.

ABSTRACT

Nevmerzhitskiy V.N. Influence factors on development innovation-investment potential of the enterprise. Economics and management on transport. Kyiv. National Transport University. 2016. Vol. 3.

In the article the approaches to determine the factors influencing the innovation and investment potential of innovation and enterprise classification criteria.

Object of study - the factors that influence the development of innovation and investment potential of the company.

Goal. One of the main ways to increase the competitiveness of enterprises is the implementation and development of their innovation and investment potential. It is necessary to consider not only the effect of constituents potential of enterprises, but also the factors that determine the development of innovation and investment potential, so the aim of this work is to study the factors, factors that affect the investment and innovation potential of the company.

Results. The approaches of different authors to determine the factors influencing the innovation potential of the company into three main classification criteria: the level of exposure (internal and external); the nature of the performance impacts (positive (stimulating) and negative (braking)); considering the place of influence and control these factors can effectively control investment and innovation potential of the company.

KEYWORDS: INNOVATIVE POTENTIAL OF THE ENTERPRISE, INNOVATION-INVESTMENT POTENTIAL OF THE ENTERPRISE, INTERNAL AND EXTERNAL INFLUENCE FACTORS.

РЕФЕРАТ

Невмержицкий В.Н. Влияние факторов на развитие инновационно-инвестиционного потенциала предприятия / В.Н. Невмержицкий // Экономика и управление на транспорте. – К.: НТУ, 2016. – Вып. 3.

В статье исследованы подходы к определению факторов, оказывающих влияние на инновационный и инновационно-инвестиционный потенциал предприятия по классификационным признакам.

Объект исследования - факторы, влияющие на развитие инновационно-инвестиционного потенциала предприятия.

Цель. Одним из основных направлений повышения конкурентоспособности предприятия является реализация и развитие его инновационно-инвестиционного потенциала. При этом необходимо учитывать не только влияние составляющих элементов потенциала предприятий, но и факторы, определяющие развитие инновационно-инвестиционного потенциала, поэтому целью данной работе является исследование факторов, факторов, влияющих на инвестиционный и инновационный потенциал предприятия.

Результаты. Рассмотрены подходы различных авторов к определению факторов, оказывающих влияние на инновационный потенциал предприятия по трем основным классификационным признакам: по уровню воздействия (внутренние и внешние); по характеру результативности воздействия (положительные (стимулирующие) и отрицательные (тормозные)) по месту воздействия учитывая и контролирующие такие факторы можно эффективно контролировать инвестиционно-инновационный потенциал предприятия.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: ИННОВАЦИОННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ ПРЕДПРИЯТИЯ, ИННОВАЦИОННО-ИНВЕСТИЦИОННЫЙ ПОТЕНЦИАЛ ПРЕДПРИЯТИЯ, ВНУТРЕННИЕ И ВНЕШНИЕ ФАКТОРЫ ВЛИЯНИЯ.

АВТОРИ:

Невмержицкий В.М., аспирант, Київська державна академія водного транспорту імені гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного, e-mail: vasily.nevmerzhitskiy@gmail, тел. +380675551415, Україна, 04071, м. Київ, вул. Фрунзе, 9.

AUTHOR:

Nevmerzhitskiy V.N., graduate student, Kyiv State Maritime Academy named after hetman Petro Konashevich-Sahaydachniy, e-mail: vasily.nevmerzhitskiy@gmail, tel. +380675551415, Ukraine, 04071, Kiev, Frunze str., 9.

АВТОРЫ:

Невмержицкий В.Н., аспирант, Киевская государственная академия водного транспорта имени гетмана Петра Конашевича-Сагайдачного, e-mail: vasily.nevmerzhitskiy@gmail, тел. +380675551415, Украина, 04071, г. Киев, ул. Фрунзе, 9.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Нікітін Ю.О., доктор технічних наук, завідуючий відділу інновацій та трансферу технологій Інституту надтвердих матеріалів імені В.М. Бакуля НАН України, Київ, Україна.

Шостак Л.Б., доктор економічних наук, професор, Університет Сучасних Знань, завідувач кафедри економіки та менеджменту, Київ, Україна.

REVIEWER:

Nikitin Yu.O., Dr. Sc. (engineering), head, department of Innovation and Technology Transfer of Bakul Institute for Superhard Materials of the National Academy of Sciences of Ukraine, Kiev, Ukraine.

Shostak L.B., Ph.D., Economics (Dr.), professor, University of Modern Knowledge, head, department of Economics and Management, Kiev, Ukraine.